

TOLNA VÁRMEGYEI AGRÁRSZAKKÉPZÉSI HELYZETKÉP

2022

TOLNA VÁRMEGYEI AGRÁRSZAKKÉPZÉSI HELYZETKÉP

2022

1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: +36 1 217 1011
Fax: +36 1 217 8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu

2023. 02.28.

Megrendelő

Szervezet

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

Kapcsolattartó

Székely Erika

Igazgató

Szakképzési és Szaktanácsadási Igazgatóság

(szekely.erika@nak.hu)

Résztevők

Szerkesztő

Hamza Eszter

(hamza.eszter@aki.gov.hu)

Szerzők

Gál Tamás

(gal.tamas@aki.gov.hu)

Hamza Eszter

(hamza.eszter@aki.gov.hu)

Közreműködött

Fekete Anett

(fekete.anett@aki.gov.hu)

Lőrincz Katalin

(lorincz.katalin@aki.gov.hu)

Tartalomjegyzék

Az elemzés háttere és módszere	4
Háttér	4
Módszer	4
1. Demográfiai helyzetkép	6
1.1. Népesség.....	6
1.2. Vándorlás.....	7
2. Gazdasági és részletes agrármunkaerőpiaci helyzetkép	8
2.1. Vállalkozások száma szektoronként és méretkategóriánként.....	8
2.2. A duális agrárszakoktatásban résztvevő vállalkozások	10
2.3. Gazdasági aktivitás	11
2.4. Munkaerőpiaci helyzet az élelmiszergazdaságban	12
3. Iskolai helyzetkép	14
3.1. Általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma	14
3.2. Középiskolák és a középiskolai tanulók száma	15
4. Agrárszakképzési helyzetkép	17
4.1. Agrárszakképzést folytató intézmények és a tanulók	17
4.2. Az agrárszakképzésben tanulók	17
Mellékletek	20

Az elemzés háttere és módszere

Háttér

A tanulmány **Tozna vármegye** agrárszakképzési helyzetképét mutatja be, kitérve a vármegye demográfiai, munkaerőpiaci folyamataira, a potenciális munkaerőigényt jelentő vállalkozások ágazati, méret szerinti jellemzőire, az oktatási struktúrára és az agrárszakképzés helyzetére, képzési kínálatára.

Módszer

A helyzetfeltárás elsősorban szekunder adatok elemzésére épül, az élelmiszergazdaság munkaerőpiaci igényeinek bemutatásához felhasználja másodelemzésre a Pénzügyminisztérium által működtetett Magyar Munkaerőpiaci Prognózis legfrissebb, 2021-es adatfelvételének adatait.

A Pénzügyminisztérium és az MKIK Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) „Rövidtávú munkaerőpiaci prognózis” kutatása, tekintve, hogy területileg reprezentatív adatgyűjtésen alapul, alkalmas a munkaerőkereslet területi sajátosságainak vizsgálatára. A 2021-es Magyar Munkaerőpiaci Prognózis (MMPP) adatbázisban 6620 vállalkozás szerepel. A felmérésben a vállalkozások nyilatkoznak a tervezni kívánt munkaerőfelvételtől a foglalkozások FEOR kód szerinti megjelölésével. Ezek alapján a munkaerőfelvételek alapján vármegyei részletezettségű területi elemzések készíthetők a mezőgazdasági és élelmiszeripari munkaerőkereslet alakulásáról.

Az agrárszakképzésre vonatkozó intézményi és tanulói adatok a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) által üzemeltetett SZIR adatbázisból származnak, 2021 februárjára vonatkozóan. Az agrárszakképzés területén az új szakmajegyzék alapján változott a szakmák ágazati besorolása. Az agrárszakképzéshez tartozó új ágazat az „Élelmiszeripar” megfelel a korábbi „Élelmiszeripar” ágazatnak, ugyanakkor a korábbi „Mezőgazdaság”, „Erdészet és vadgazdálkodás”, a „Kertészet és parképítés” a „Földmérés”, valamint az „Agrár gépészet” ágazatok összevontan az új „Mezőgazdaság és erdészet” ágazat alá kerültek. A korábbi „Környezetvédelem” ágazathoz tartozó szakmák a „Környezetvédelem és vízügy” ágazat alá kerültek. A tanulmányban az egyes szakmák részletesebb „ágazati” besorolására törekedve nem az új szakmajegyzék szerinti ágazati megnevezést használjuk, hanem a régi OKJ szakma besorolást, viszont azon tanulók esetében, akik még nem kezdték meg a szakirányú oktatást és nyilvántartásuk a „Mezőgazdaság és erdészet” ágazathoz kapcsolódik, ott ezt az elnevezésű külön kategóriát tüntetjük fel az elemzésekben. Ennek megfelelően a 4. fejezet elemzéseiben az ágazat helyett „szakmaterület” elnevezés alatt a következő kategóriákat különítjük el:

- Agrár gépész
- Erdészet és vadgazdálkodás
- Élelmiszeripar
- Földmérés
- Környezetvédelem
- Mezőgazdaság
- Mezőgazdaság és erdészet

A duális agrárszakképzésben résztvevő vállalkozásokra és tanulói létszámokra vonatkozó adatok a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által működtetett, gyakorlati képzőhelyek nyilvántartására létrehozott AGRÁRSZAKTÁR tisztított adatbázisából, valamint az NSZFH által átadott, SZIR duális képzésre vonatkozó adatbázisából származnak. Ez utóbbi adatbázisban az egyes külső duális

képzőhelyeken (vállalkozásoknál) 2022 szeptemberében szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók száma szerepel szakképző intézmény és a tanult szakma szerinti bontásban.

A KSH Tájékoztatási adatbázisából lekérdezett járássoros adatok (demográfiai és vállalkozásdemográfiai adatok) mellett a TEIR T-STAR szintén járássoros adatbázisából is lekérdezésre kerültek adatok (általános és középiskolai intézményi és tanulói adatok).

Az adatfeldolgozást SPSS 22 programcsomag segítségével végeztük, az eredményeket elsősorban leíró statisztikai elemzések keretében foglaltuk össze.

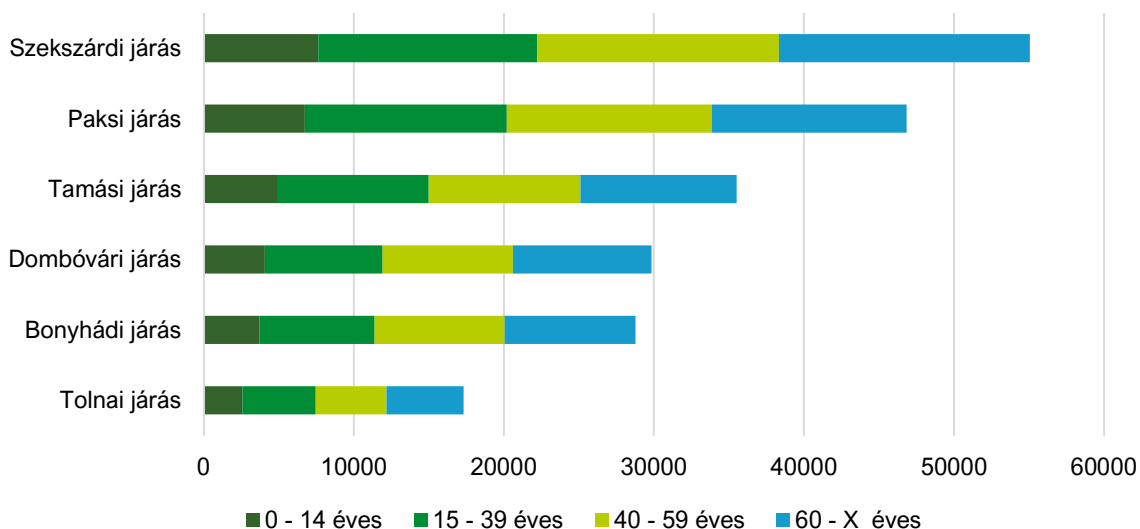
Az elemzésben minden esetben az adott területi szinten elérhető legfrissebb adatokat vizsgáltuk, így az egyes tématerületekben eltérő az elemzett év. Ahol indokolt volt a korábbi évek változásainak bemutatása, ott az elmúlt 5 év vizsgálatára került sor.

1. Demográfiai helyzetkép

1.1. Népeség

Tolna vármegyében 2021-ben a lakónépesség száma 213 341 fő volt, ami az ország népességének 2,2, a Dél-Dunántúli régió népességének pedig 24,5 százalékát jelenti. A vármegye lakónépessége 2017 és 2021 között 3,8 százalékkal csökkent. A járások közül a **Szekszárdi járás lakosságszáma meghatározó**, a vármegye lakosságának 26 százalékával (1. ábra:).

1. ábra: A népesség száma Tolna vármegye járásaiban korcsoportonként, 2021

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

A jövőbeni szakképzési beiskolázás szempontjából releváns **14 év alatti népesség száma mintegy 29,7 ezer fő volt 2021-ben, ami a teljes népesség 13,9 százalékát jelenti**, és 2017-hez viszonyítva vármegyei szinten 3 százalékkal csökkent. A vármegyében a fiatalok aránya 0,7 százalékkal alulmúlja az országos arányt, viszont a régió átlagánál valamivel kedvezőbb. A járások közül **a legfiatalosabb korszerkezet a Tolnai járást jellemzi, ahol a fiatalok aránya 14,9 százalék**, számuk viszont 2,6 százalékkal csökkent 2017 és 2021 között. A 14 év alatti népesség aránya a Bonyhádi járásban a legalacsonyabb, és ebben a járásban volt a legnagyobb arányú a fiatalok létszámcsökkenése is (5,6 százalékos) (1. táblázat).

1. táblázat: **A 0-14 éves népesség száma, aránya és változása Tolna vármegye járásaiban**

Megnevezés	A 0-14 éves népesség		
	száma, fő (2021)	aránya, % (2021)	változása 2017-2021 között, %
Ország	1417233	14,6	99,6
Dél-Dunántúl	119147	13,7	97,2
Tolna vármegye	29676	13,9	97,0
Bonyhádi járás	3708	12,9	94,4
Dombóvári járás	4073	13,6	98,6
Paksi járás	6744	14,4	101,5
Szekszárdi járás	7629	13,9	94,4
Tamási járás	4943	13,9	95,7
Tolnai járás	2579	14,9	97,4

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

1.2. Vándorlás

A népesség belföldi vándorlási adatait tekintve **Tolna vármegyében** 2017 óta valamelyest **csökkenő mértékben, de elvándorlás volt jellemző**. 2020-ban a vármegyében ismét több mint 700 fővel csökkent a népesség (2. táblázat:). A 2020-as évben a Szekszárdi járásból vándoroltak el a legtöbben, legkevesebben a Dombóvári és a Tamási járást hagyták el. 2021-ben vármegyei szinten tovább csökkent a népesség, ugyanakkor a Tamási járásban már pozitív volt a vándorlási különbözet.

2. táblázat: **A belföldi vándorlási különbözet Tolna vármegyében, 2017-2021**

Terület	Vándorlási különbözet (fő)				
	2017	2018	2019	2020	2021
Tolna vármegye	-950	-751	-663	-733	-650
Bonyhádi járás	-292	-132	-107	-113	-153
Dombóvári járás	-106	-28	-4	-3	-22
Paksi járás	-215	-148	-236	-188	-165
Szekszárdi járás	-139	-332	-156	-315	-313
Tamási járás	-194	-131	-87	-18	6
Tolnai járás	-4	20	-73	-96	-3

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

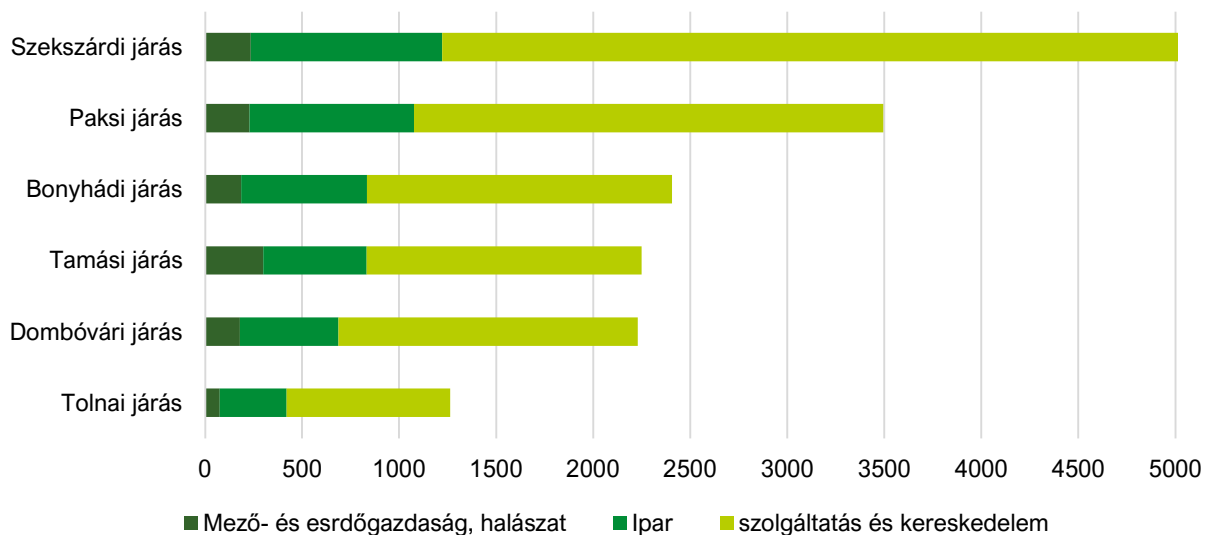
2. Gazdasági és részletes agrármunkaerőpiaci helyzetkép

2.1. Vállalkozások száma szektoronként és méretkategóriánként

Tolna vármegyében található az országban működő vállalkozások 1,9 százaléka. **A mező-, erdőgazdasági és halászati vállalkozások aránya viszont eléri a 3,6 százalékot.** A Dél-Dunántúli régióban működő vállalkozások 23,4 százaléka, a régió mezőgazdasági vállalkozásainak pedig közel fele (27%) található a vármegyében.

A vállalkozásszámban a járások közül kiemelkedik a Szekszárdi járás, ahol a vármegye összes vállalkozásának 30 százaléka működik. A legkevesebb a működő vállalkozás a Dombóvári és a Tolnai járásban (2. ábra:).

2. ábra: **A működő vállalkozások száma a fő nemzetgazdasági szektorokban Tolna vármegye járásaiban, 2020**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az élelmiszergazdaságon¹ és erdészetben belül a vármegyében a mezőgazdasági vállalkozások aránya átlagosan 6,7 százalék, a legmagasabb a Tamási járásban (11,2%), de átlagon felüli a Bonyhádi (6,9%), a Dombóvári (7%) járásban is. Az erdészeti vállalkozások a vármegyében 0,9 százalékot tesznek ki, szám szerint a legtöbb a Szekszárdi és a Tamási járásban található. Az élelmiszeripari vállalkozások számát tekintve szintén a Szekszárdi járás emelhető ki, ahol 71 vállalkozás működik (3. táblázat:).

¹ Élelmiszergazdaságon a mezőgazdaság és élelmiszeripar ágazatokat együttesen értjük

3. táblázat: **A működő vállalkozások száma és aránya az élelmiszergazdasági és erdészeti szektorban Tolna vármegye járásaiban, 2020**

Területi egység	A működő vállalkozások száma a			A működő vállalkozások aránya (%) a		
	mezőgazdaságban	erdőgazdaságban	élelmiszeriparban	mezőgazdaságban	erdőgazdaságban	élelmiszeriparban
Bonyhádi járás	165	20	31	6,9	0,8	1,3
Dombóvári járás	156	18	18	7,0	0,8	0,8
Paksi járás	212	15	48	6,1	0,4	1,4
Szekszárdi járás	193	42	71	3,8	0,8	1,4
Tamási járás	251	39	34	11,2	1,7	1,5
Tolnai járás	64	11	17	5,1	0,9	1,3
Tolna vármegye	1041	145	219	6,2	0,9	1,3
Dél-Dunántúl	3473	934	760	4,9	1,3	1,1
Ország	29217	4307	6779	3,3	0,5	0,8

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az élelmiszergazdasági és erdészeti társas vállalkozások száma 2021-ben 496 volt Tolna vármegyében. A társas vállalkozások **döntő része (85 százalék) mikrovállalkozás.** Összesen egy-egy nagyvállalkozás működik a húsiparban és a tejfeldolgozó ágazatban (4. táblázat:). Az élelmiszergazdaság és erdészet ágazatai közül a mezőgazdaságban található a legtöbb közép- és nagyvállalkozás (6 db).

4. táblázat: **Az élelmiszergazdaság és erdészet ágazatban működő társas vállalkozások száma méret szerint Tolna vármegyében, 2021**

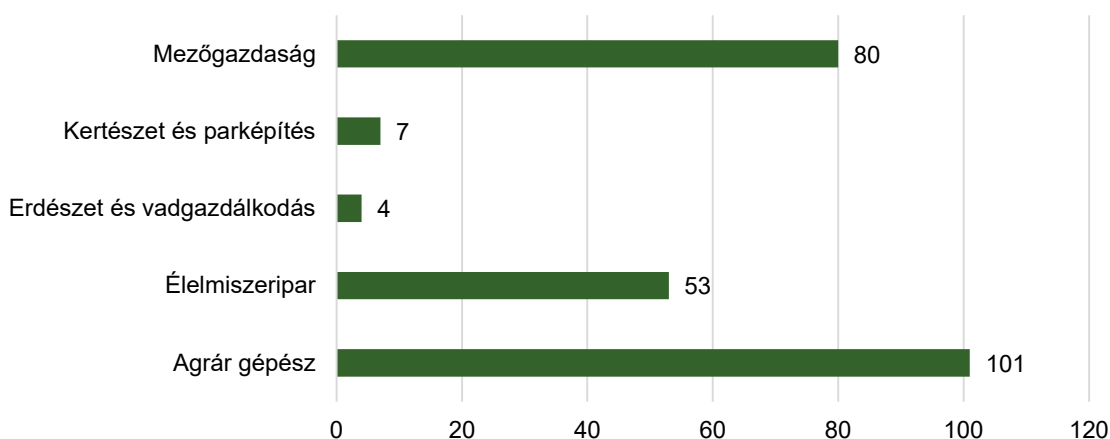
Ágazat	Mikrovállalkozás	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás	Összes vállalkozás	Aránya
	száma					
Egyéb élelmiszer gyártása	8	0	0	0	8	1,6
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás	2	0	0	0	2	0,4
Halfeldolgozás	0	0	0	0	0	0,0
Húsipar	9	1	0	1	11	2,2
Italgártás	50	9	1	0	60	12,1
Malomipari termékek gyártása	0	2	0	0	2	0,4
Növényi, állati olaj gyártása	3	0	0	0	3	0,6
Pékáru, tésztafélék gyártása	18	3	1	0	22	4,4
Takarmány gyártása	1	0	0	0	1	0,2
Tejfeldolgozás	0	0	0	1	1	0,2
Élelmiszeripar összesen	91	15	2	2	110	22,2
Mezőgazdaság összesen halászat, vadászat, erdőgazdálkodás nélkül	260	47	6	0	313	63,1
Erdészet és vadászat	58	0	1	0	59	11,9
Halászat	13	1	0	0	14	2,8
Élelmiszergazdaság és erdészet	422	63	9	2	496	100,0

Forrás: NAV társas vállalkozásokra vonatkozó adatai alapján, AKI

2.2. A duális agrárszakoktatásban résztvevő vállalkozások

Tolna vármegyében 2022-ben mindössze 4 új vállalkozást akkreditáltak agrárszakképzési duális képzőhelyként, így összesen 207 olyan vállalkozás került a nyilvántartásba, amely legalább egy szakmaterületen duális szakképzést folytathat. Egy vállalkozás több szakmaterületen is akkreditálhatja magát. Legtöbbször az agrár gépész (101 vállalkozás), valamint a mezőgazdaság (80 vállalkozás) ágazatba tartozó szakmák oktatására vállalkoztak, de magas volt az élelmiszeripari képzésben nyilvántartott vállalkozások száma is (53 vállalkozás). A vármegyében működő élelmiszeripari és erdészeti vállalkozásnak mintegy 15 százaléka akkreditált szervezet (3. ábra.).

3. ábra: **Duális agrárszakképzésben akkreditált vállalkozások száma Tolna vármegyében ágazatok szerint, 2022**

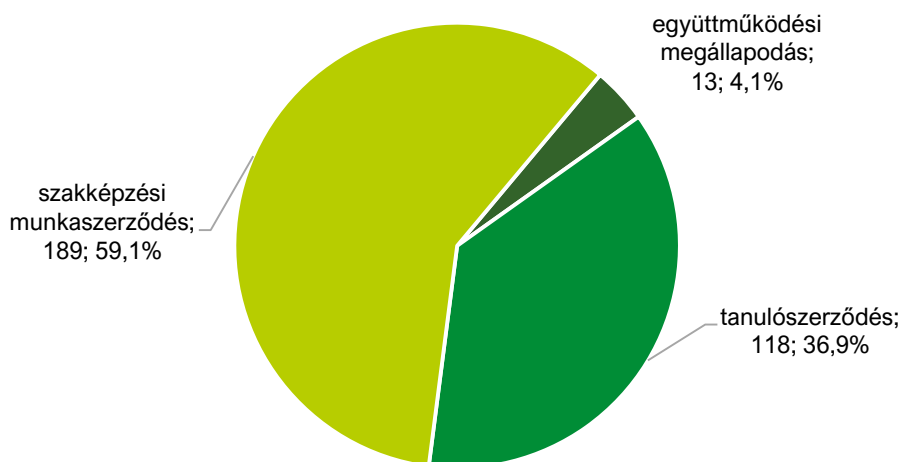

Megjegyzés: Az ágazatok elnevezése és a szakmák ágazati besorolása az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) alapján történt. Egy vállalkozás több ágazatot érintő szakmában is részt vehet duális képzésben.
Forrás: NAK adatok alapján, AKI

A 2022-es évben a NAK adatai alapján a vármegyében 13 db tanulószervezővel vagy együttműködési megállapodással tanulókat fogadó agrár- vagy élelmiszeripari vállalkozás volt, míg az NSZFH SZIR adatbázisa szerint 10 agrár- vagy élelmiszeripari vállalkozás fogadott tanulókat szakképzési munkaszerződéssel.

A vármegye vállalkozásaiban duális agrárszakképzésben résztvevő tanulók száma nem egyezik meg a vármegyében duális agrárszakképzésben résztvevő tanulók számával, mert a vármegyében duális képzőhelyként akkreditált vállalkozásokkal más vármegyében tanuló diákok is köthet szakképzési munkaszerződést, ugyanúgy ahogy egy Tolna vármegyében agrárszakmát tanuló diákok is köthet szakképzési munkaszerződést egy más vármegyében regisztrált duális képzőhellyel. **A 2022-es évben a vármegye vállalkozásaiban duális agrárszakképzésben résztvevő tanulók száma összesen 320 fő volt** a vármegyében működő vállalkozásokban, a tanulók száma és aránya a duális képzés formája szerint a következőképpen alakult: együttműködési megállapodással 13 tanuló (4,1%), tanulószervezővel 118 fő, (36,9%) szakképzési munkaszerződéssel pedig 189 tanuló (59,1%) vett részt duális képzésben a vármegye mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásaiban.

4. ábra: **A tanulószerveződések, együttműködési megállapodások és szakképzési munkaszerződések száma és aránya a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokban Tolna vármegyében, 2022**

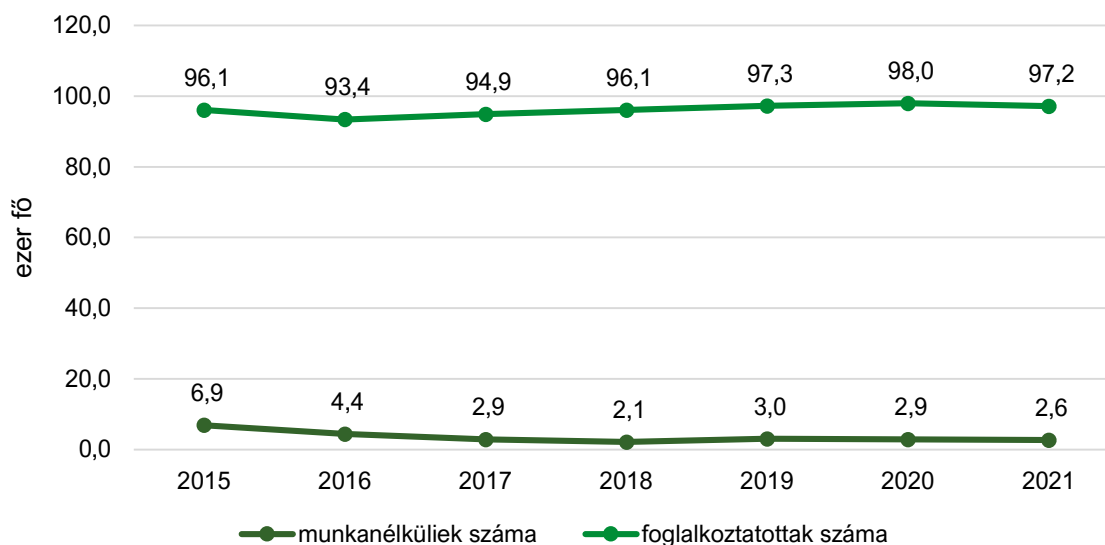
Megjegyzés: A vármegye vállalkozásaiban duális agrárszakképzésben tanulók másik vármegye szakképzést folytató intézményeiben is tanulhatnak

Forrás: NAK és NSZFH adatok alapján, AKI

2.3. Gazdasági aktivitás

Tolna vármegyében az országos tendenciát követve 2019-ig folyamatosan növekedett a foglalkoztatotti létszám és ezzel párhuzamosan csökkent a munkanélküliek száma. **A koronavírus járvány negatív következményei nem érintették a vármegyét: 2020-ban megközelítőleg 100 ezer fő állt alkalmazásban**, a munkanélküliek száma pedig tovább csökkent 0,1 százalékkal (5. ábra:). 2021-re ismét csökkenni tudott a munkanélküliek száma (300 fővel) ugyanakkor a foglalkoztatottak száma is mérséklődött (800 fővel).

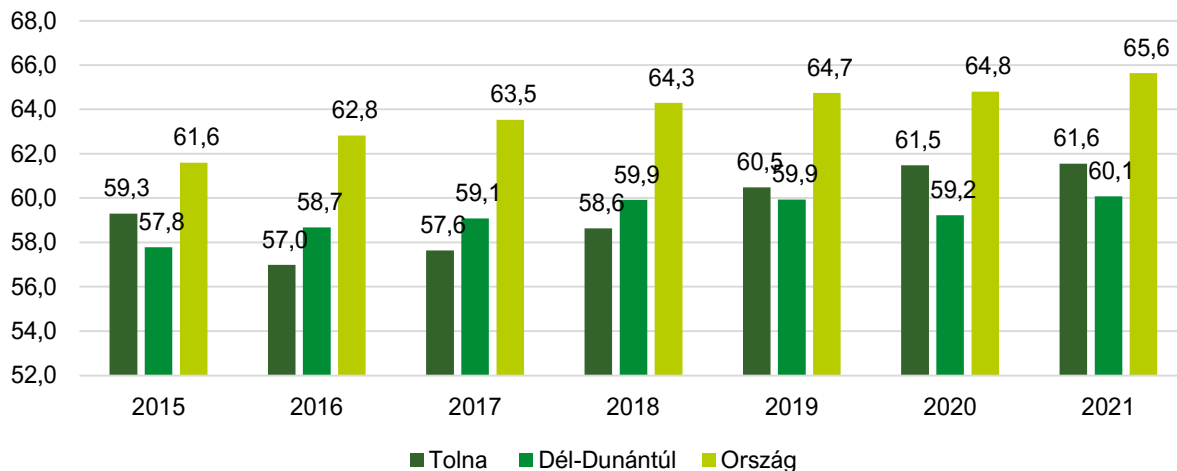
5. ábra: **A munkanélküliek és foglalkoztatottak száma Tolna vármegyében 2015-2021**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az aktivitási ráta alakulása Tolna vármegyében a 2016-os jelentős csökkenés után 2021-ig folyamatos növekedés jellemezte. **A vármegyében az aktivitás az országos átlagtól 4 százalékkal marad el**, viszont a Dél-Dunántúl átlagánál 1,5 százalékkal magasabb (6. ábra:)

6. ábra: **Az aktivitási ráta alakulása 2015-2021 között, %**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

2.4. Munkaerőpiaci helyzet az élelmiszergazdaságban

A Tolna vármegyében működő élelmiszergazdasági és erdészeti társas vállalkozások összesen 3603 főt foglalkoztattak 2021-ben (0). Legtöbb alkalmazott **az élelmiszeriparban** dolgozik (1514 fő), azon belül pedig **a tejfeldolgozás és a húsipar emelhető ki.** A mezőgazdasági társas vállalkozások 1,9 ezer főt foglalkoztatnak, az erdészeti vállalkozásokban foglalkoztatottak aránya közel 5 százalék.

5. táblázat: **Alkalmazottak száma az élelmiszergazdaság ágazataiban Tolna vármegyében, 2021**

Ágazat	Alkalmazottak száma (fő)	aránya, %
Egyéb élelmiszer gyártása	9	0,2
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás	6	0,2
Halfeldolgozás	0	0,0
Húsipar	407	11,3
Italgyártás	370	10,3
Malomipari termékek gyártása	33	0,9
Növényi, állati olaj gyártása	2	0,1
Pékáru, tésztafélék gyártása	174	4,8
Takarmány gyártása	8	0,2
Tejfeldolgozás	505	14,0
Élelmiszeripar összesen	1514	42,0
Mezőgazdaság összesen halászat, vadászat, erdőgazdálkodás nélkül	1871	51,9
Erdészet és vadászat	162	4,5
Halászat	56	1,6
Élelmiszergazdaság	3603	100,0

Megjegyzés: Az adatok a társas vállalkozások átlagos statisztikai állományi létszámára vonatkoznak.
 Forrás: NAV társas vállalkozásokra vonatkozó adatai alapján, AKI

A mezőgazdaság jelentőségével párhuzamosan az ágazatban jelentkező munkaerőhiány is számos területen megjelenik. Az agrár és élelmiszeripari ágazat egyes szakmaiban fennálló munkaerőhiányról egyrészt a 21/2019. (II. 25.) Kormányrendelet – amelynek 5. melléklete felsorolja a vármegyékben fennálló 2019/2020-as tanévre meghatározott hiányszakképesítéseket² – másrészt az MMPP 2021-es felmérése nyújt információt.

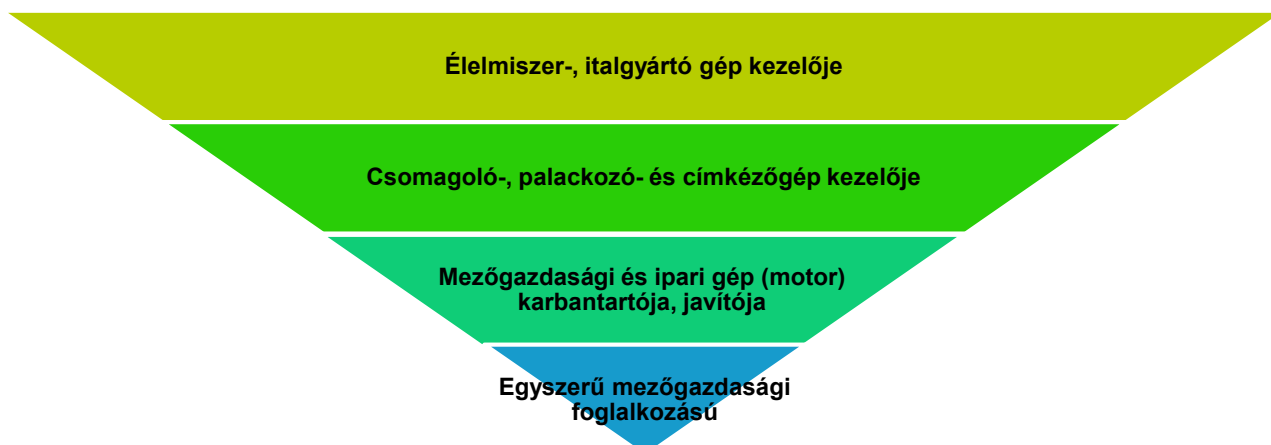
A 2019/2020-as tanévre az agrár- és élelmiszeripari hiányszakképesítések a következők voltak a vármegyében:

- **Gazda**
- **Mezőgazdasági gépész**
- **Mezőgazdasági gépésztechnikus**
- **Pék-cukrász**

A 2021. évre vonatkozó MMPP felmérésben megkérdezett vállalkozások nyilatkoztak a tartósan betöltetlen üres álláshelyeikről. **A legnagyobb hiány az élelmiszer-, illetve italgyártó gép kezelőjénél jelentkezik**, de a mezőgazdasági gépszerelők és egyszerű mezőgazdasági foglalkozásúak iránt is tartós a kereslet (0).

² A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítések a 2019/2020. tanévben

7. ábra: **Tartósan betöltetlen agrár- és élelmiszeripari álláshelyek Tolna vármegyében, 2021-ben**

Megjegyzés: A fordított piramis az egyes foglalkozásokban a betöltetlen álláshelyek csökkenő számát jelzi a felmérésben. A vármegyei szinten mért alacsony mintaszámból kifolyólag a felmérésben közölt értékek közlésétől eltekintünk.
 Forrás: GVI MMPP 2021. adatbázis alapján, AKI

3. Iskolai helyzetkép

3.1. Általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma

Tolna vármegyében összesen 103 általános iskolába 15 345 tanuló járt 2020-ban. Egy iskolában átlagosan 149 diák tanult. A legtöbb, összesen 23 általános iskola a Paksi járásban található, de a Szekszárdi járásban tanulnak a legtöbben, 4123 fő, itt a legnagyobb az egy iskolára jutó tanulólétszám. Ezzel szemben a Tolnai járásban mindössze 8 általános iskola működik 1167 tanulóval (6. táblázat:).

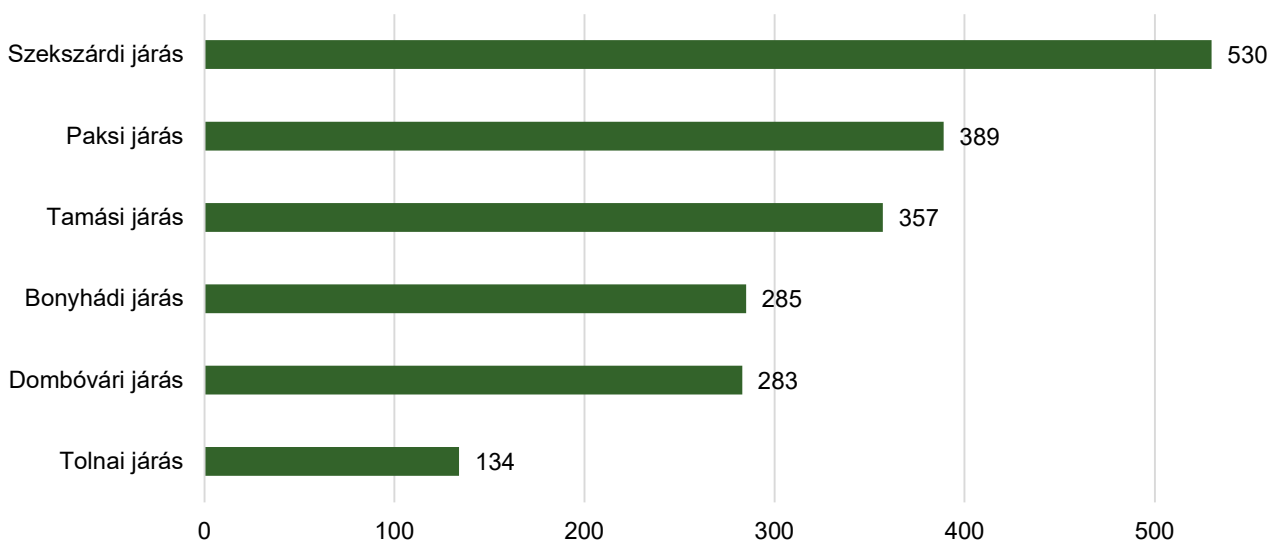
6. táblázat: **Az általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma Tolna vármegye járaisaiban, 2020**

Területi egység neve	Általános iskolai feladatellátási helyek		Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban, 2020		Átlagos tanulói létszám
	száma	aránya a vármegyében	száma	aránya a vármegyében	
Bonyhádi járás	14	13,6	2071	13,5	148
Dombóvári járás	14	13,6	2096	13,7	150
Paksi járás	23	22,3	3396	22,1	148
Szekszárdi járás	22	21,4	4123	26,9	187
Tamási járás	22	21,4	2492	16,2	113
Tolnai járás	8	7,8	1167	7,6	146
Tolna vármegye	103	100,0	15345	100,0	149

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

A 2020. évben összesen 1978 tanuló fejezte be eredményesen a 8. évfolyamot. Közülük **legtöbben (530-an) a Szekszárdi járásban végeztek**, de a Paksi járásban végzett általános iskolások száma is igen magas (389 fő). A Tolnai járás iskoláiból került ki a legkevesebb nyolcadikos, összesen 134 fő (8. ábra:).

8. ábra: **A 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma a nappali oktatásban Tolna vármegye járásáiban, 2020, fő**

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

3.2. Középiskolák és a középiskolai tanulók száma

Tolna vármegyében összesen 50 középiskola működött 2020-ban. Ebből a legtöbb, 17 feladatellátási hely gimnáziumként üzemel, 1 szakgimnázium, 14 technikum 13 szakképző iskola és 5 szakiskola is található a vármegyében. A középiskolák és ezzel együtt a középiskolai tanulók száma kiemelkedő a Szekszárdi járásban (7. táblázat:).

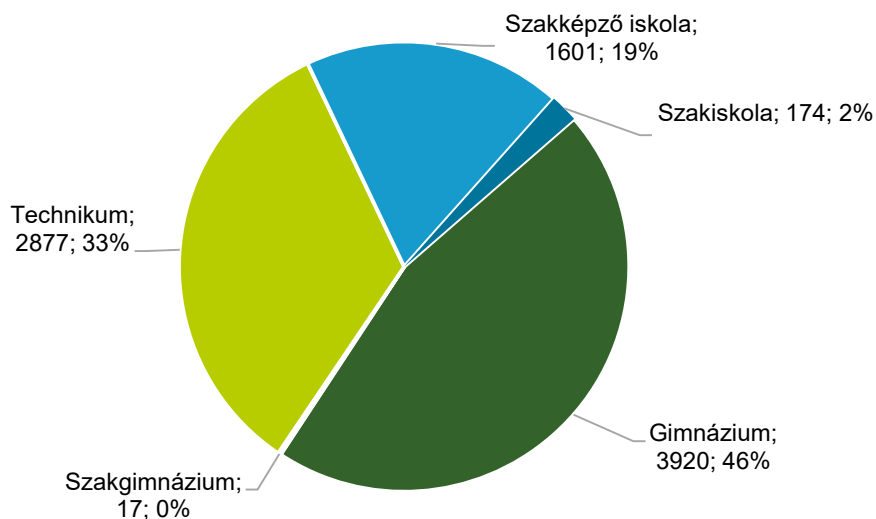
7. táblázat: **Középiskolai feladatellátási helyek száma Tolna vármegye járásáiban, 2020**

Területi egység neve	Gimnázium	Szakgimnázium	Technikum	Szakképző iskola	Szakiskola	Összes középiskola	Összes középiskolai tanuló		
	száma						aránya a vármegyében, %	száma (fő)	aránya a vármegyében (%)
Bonyhádi járás	2	0	2	2	1	7	14,0	1359	15,8
Dombóvári járás	1	1	2	2	1	7	14,0	1253	14,6
Paksi járás	4	0	3	2	0	9	18,0	1526	17,8
Szekszárdi járás	5	0	6	6	1	18	36,0	3307	38,5
Tamási járás	4	0	1	1	2	8	16,0	870	10,1
Tolnai járás	1	0	0	0	0	1	2,0	274	3,2
Tolna vármegye	17	1	14	13	5	50	100,0	8589	100,0

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

A középiskolai nappali tanulók száma összesen 8589 fő volt 2020-ban Tolna vármegyében. A diákok 79,3 százaléka érettségit adó gimnáziumi, szakgimnáziumi, illetve technikai oktatásban részesül. Ez az arány nagyjából megfelel a régiós (78,8%) értéknek, de elmarad az országos (84,9%) aránytól. Szakképző iskolába a középiskolások 19 százaléka járt 2020-ban, a szakiskolai tanulók pedig mindössze 2 százalékot tettek ki (9. ábra:).

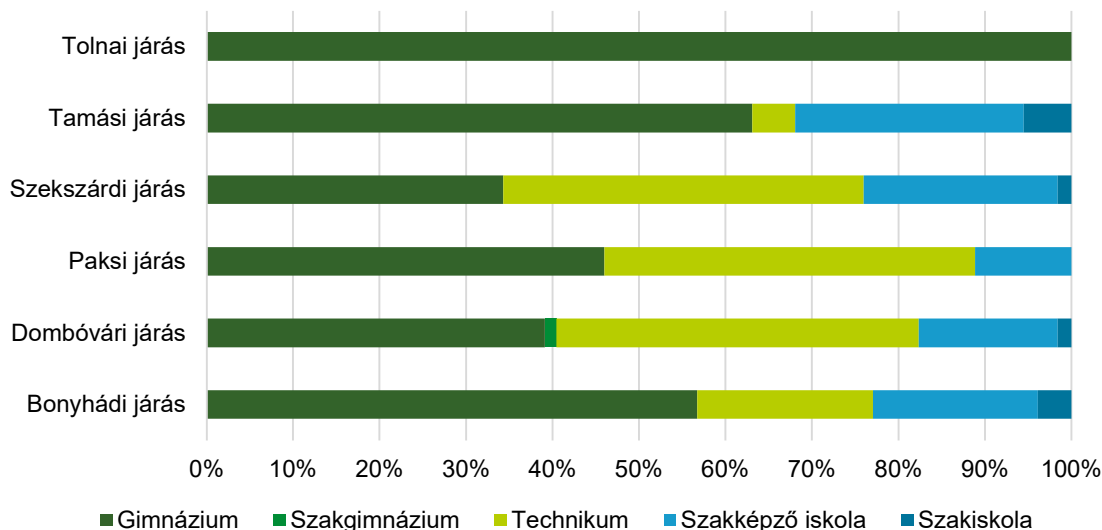
9. ábra: **A középiskolai nappali tanulók száma és aránya iskolatípus szerint Tolna vármegyében, 2020**

Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

A 10. ábra: a középiskolai nappali tanulók arányát szemlélteti a vármegye járásaiban iskolatípusok szerint. A Tolnai járásban a tanulók 100 százaléka gimnáziumban tanul, de arányuk viszonylag magas a Tamási járásban is. Ezzel szemben **a Szekszárdi, Dombóvári és Paksi járásokban a technikumba járók és szakképző iskolások aránya meghatározó.**

10. ábra: **Középiskolai nappali tanulók aránya iskolatípus szerint Tolna vármegye járásaiban, 2020**

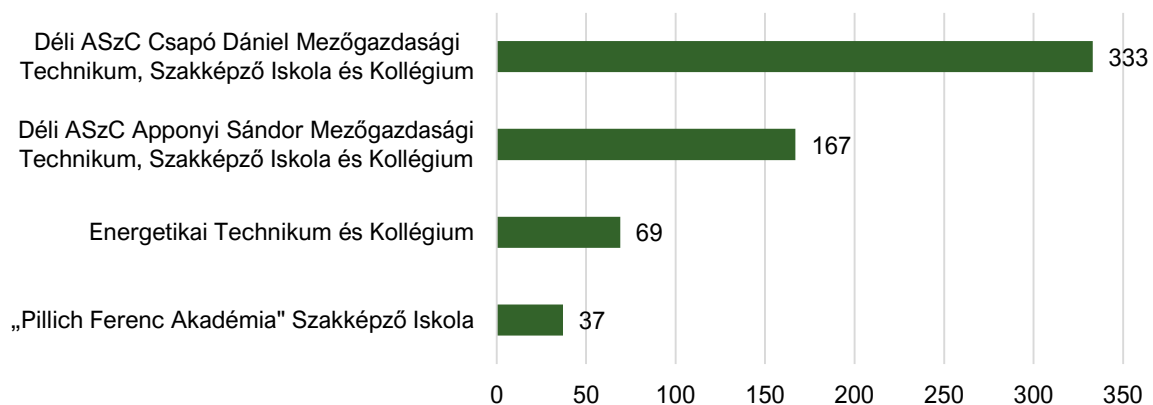
Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2020 adatok alapján, AKI

4. Agrárszakképzési helyzetkép

4.1. Agrárszakképzést folytató intézmények és a tanulók

Tolna vármegyében A Déli ASzC 2 intézményében és 2 agrárszakképzést is folytató intézményben (lásd az 1. számú mellékletet) folyik agrárszakképzés, **amelyekben 2022 októberében 5 szakma-területen összesen 10 szakma elnevezés alatt 606-an tanultak**, ami az országos tanulólétszám 2,8 százaléka, a vármegyék közül Tolna a 16. helyen áll az agrárszakképzésben tanulók létszámát tekintve (1. melléklet). A legnagyobb tanulólétszámú iskola a Déli ASzC Csapó Dániel Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium, valamint a Déli ASzC Apponyi Sándor Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium. Ebbe a két iskolába jár a vármegyében agrárszakképzésben tanulók több, mint 80 százaléka (11. ábra:).

11. ábra: **Agrárszakképző és agrárszakképzést is folytató intézményekben agrárszakmát tanulók létszáma Tolna vármegyében (2022 október)**

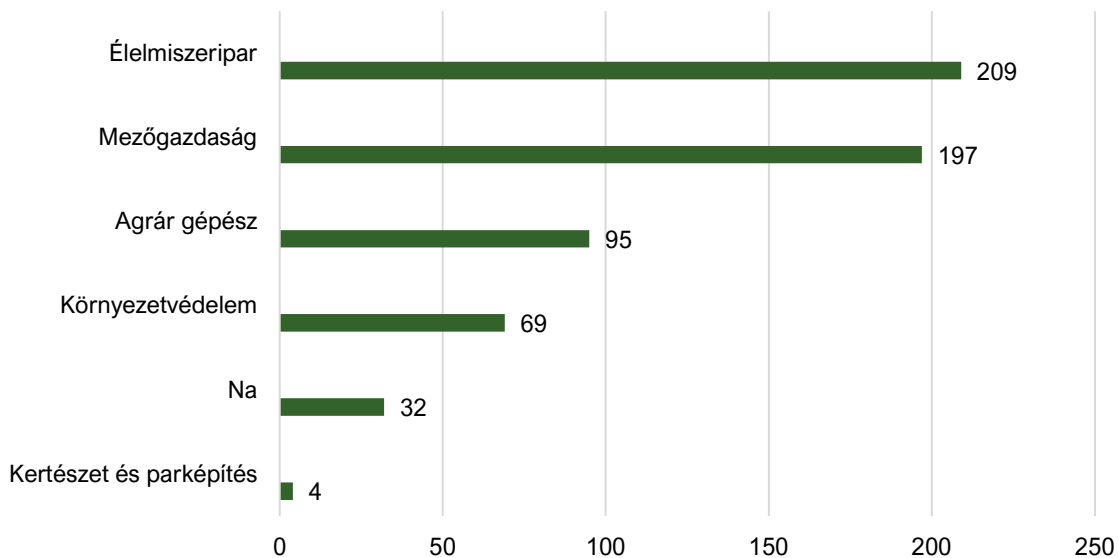

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

4.2. Az agrárszakképzésben tanulók

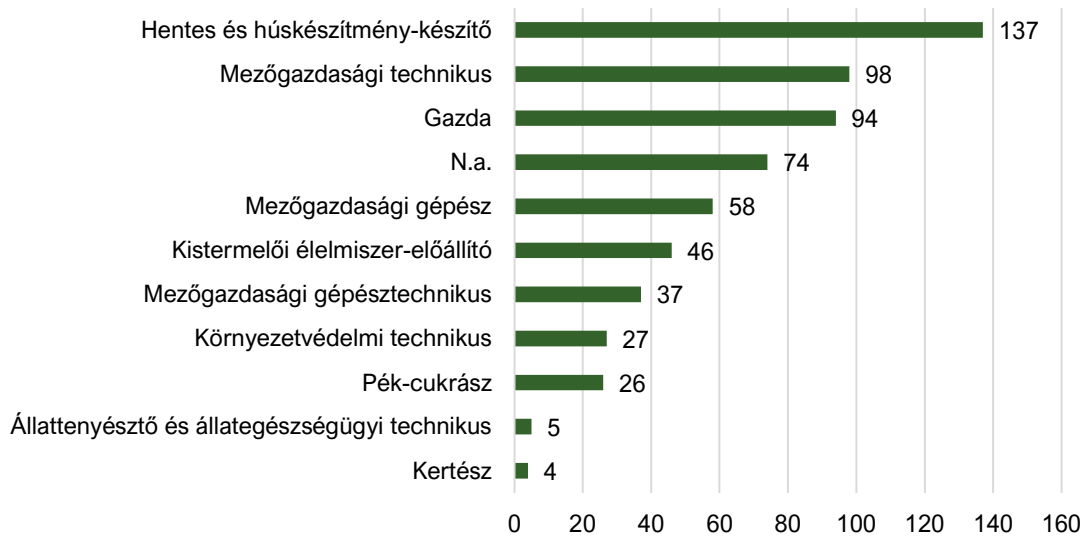
A vármegyében a tanulói létszámot tekintve a legnépszerűbbek az élelmiszeriparba és a mezőgazdaság ágazatba tartozó szakmák, azon belül is a hentes és húskészítmény-készítő és mezőgazdasági technikus és a gazda szakmákban tanul a legtöbb diák (0 és 13. ábra:).

12. ábra: **Az agrárszakképzésben tanulók száma szakmaterületek szerint Tolna vármegyében (2022 október)**

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

13. ábra: **Az agrárszakképzésben tanulók száma szakmák szerint Tolna vármegyében (2022 október)**

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

Tolna vármegye szakképző intézményeiben az agrárszakmát tanulóknak összességében 14,4 százaléka (87 tanuló) vett részt 2022-ben szakképzési munkaszerződéssel duális képzésben. A legtöbben az agrárgépész (31 fő, 32,6%) és az élelmiszeripar (29 fő, 13,9%) szakmaterületeken tanulók közül vettek részt ebben a duális képzési formában. A 197 mezőgazdaság szakmaterületen tanuló közül 23-an (11,7%), a kertészet és parképítés területén tanuló 4 fő mindegyike kötött szakképzési munkaszerződést. A környezetvédelmi képzésekben résztvevő 69 tanuló közül viszont senki nem vett részt duális képzésben szakképzési munkaszerződéssel (8. táblázat).

8. táblázat: **Az agrárszakképzésben tanulók száma és a szakképzési munkaszerződéssel duális szakképzésben résztvevők aránya szakmaterületek szerint Tolna vármegyében, 2022**

Szakmaterület	Agrárszakképzésben tanulók száma	Duális képzésben résztvevő tanulók*	
		száma	aránya, %
Élelmiszeripar	209	29	13,9
Agrár gépész	95	31	32,6
Mezőgazdaság	197	23	11,7
Környezetvédelem	69	0	0,0
Kertészet és parképítés	4	4	100,0
Összes	606	87	14,4

*szakképzési munkaszerződéssel

Forrás: NSZFH SZIR adatok alapján, AKI

Mellékletek

1. melléklet: Tolna vármegye agrárszakképzést folytató intézményeinek főbb adatai, 2022

Intézmény név	Település	Szakmaterület	Szakma	Tanulólét-szám
„Pillich Ferenc Akadémia” Szakképző Iskola	Simontornya	Kertészet és parképítés	Kertész	4
		Mezőgazdaság	Gazda	33
Déli ASzC Apponyi Sándor Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Lengyel	Agrár gépész	Mezőgazdasági gépész	58
			Mezőgazdasági gépész-technikus	37
		Élelmiszeripar	Kistermelői élelmiszer-előállító	46
		N.a.	N.a.	26
Déli ASzC Csapó Dániel Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Szekszárd	Mezőgazdaság	Mezőgazdasági technikus	90
		Élelmiszeripar	Hentes és húskészítmény-készítő	137
			Pék-cukrász	26
		Mezőgazdaság	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus	5
			Gazda	61
		N.a.	Mezőgazdasági technikus	8
N.a.	N.a.	6		
Energetikai Technikum és Kollégium	Paks	Környezetvédelem	N.a.	42
			Környezetvédelmi technikus	27
Összesen				606

Forrás: NSZFH SZIR adatbázis (2022) alapján, AKI